

[Alfred Jensen.]

de arbejdere, der skulle have haft lønreduktioner, ikke fik det efter forhandling, være urimeligt, om man foretog en reduktion af tjenestemændenes lønninger.

Jeg billiger dernæst, at man ikke gennemfører en sådan reduktion, fordi den nedgang, pristallet viser, ikke svarer til de bevægelser, priserne har foretaget. Og det er jo ikke noget nyt. Der har altid været en forskel mellem de baner, pristallet bevæger sig i, og de baner, udgifterne må følge, og der var almindelig forventning om, at selvom en række varer — f. eks. brændsel, mælk, fløde, fisk og andet — var steget, ville juli-pristallet alligevel vise en nedgang. Det var man klar over, fordi der var gennemført en lettelse i statsskatterne og den mellemkommunale beskatning. Denne nedsættelse har dog næppe medført lettelse i ret mange skatteyderes udgifter, når det drejer sig om de indtægtsklasser, der her er tale om. Jeg vil tro, at det for de allerflestes vedkommende har betydet, at toppen af beskatningen er blevet skåret af, og det vil i dette tilfælde sige, at den merskat, man skulle have betalt som følge af lønreguleringerne i fjor, er bortfaldet og der betales det samme i skat som i fjor. Ikke desto mindre viser pristallet en nedgang i skattebetalingen på 73 kr., idet man har regnet ud, at statsskatten er nedsat med 70 kr., den mellemkommunale skat med 7 kr., hvorimod den kommunale skat er steget med 3 kr.

Jeg skal ikke fordybe mig i dette pristal for juli måned, al den stund det er sidste gang, vi får pristal udregnet på det famøse grundlag af 1942. Jeg har ved tidligere lejligheder påpeget urimelighederne i dette pristals beregning; jeg vil blot slå fast, at selvom man fremtidig ikke benytter grundlaget af 1942, så er dette pristal og de beregninger, der har hvilet på det, ikke dermed ude af sagaen, det vil sætte sig spor frem i tiden i pristalsberegningerne. Det betød nemlig, at pristallet kun steg fra 276 i april 1942 til 307 i juli 1949. Alle, der har kritiseret pristallet, har påpeget, at de udgiftsposter, de varegrupper, der fandtes i det pristal, ikke var stemmende med det reelle forhold, og at der derfor var en urimelighed i dette pristal. Nu bevarer vi trods denne kritiks rimelighed og trods det, at man har erkendt den fra alle sider, bl. a. derved, at

man er gået over til at udfinde et andet grundlag, stadig tallet 307, og det vil sige, at det bliver stående som en mindsten, jeg vil hellere sige en skamstøtte over den pristalsberegning og lønpolitik, der fra det offentliges side blev ført i krigsårene og i efterkrigsårene.

Det nye beregningsgrundlag skal man ikke stille for store forventninger til, det er umuligt nu at sige, hvordan det udvikler sig, men allerede den berettigelse i den forsøgsvisse anvendelse på de to sidste års prisudvikling har givet til resultat, at man kommer til nøjagtig den samme stigning af indekstallene som på grundlag af 1942-tallet, væbner en med skepsis. Hidtil har man dog erkendt en berettigelse i den kritik, der blev fremsat af pristallet; man har erkendt, at det var berettiget, når man påpegede, at de seks grupper, som pristallet var udregnet på grundlag af, ikke indeholdt netop det vareforbrug, en almindelig familie havde, og derved opstod en skævhed. Jeg skal ikke komme nærmere ind på de andre problemer i forbindelse med pristallet, men det blev erkendt, at der var en sådan skævhed i prisudviklingen. Forskellen på de seks grupper fremgår også af indekstallene. Jeg skal ikke tage det allerlaveste, det er kun steget 36 pct. siden 1935, det er huslejen, men jeg skal tage forskellen på skat, brændsel og belysning. Det første er steget med 78 pct., og det sidste med 156 pct. Allerede det siger, at i det øjeblik man går over til at anvende et helt andet forbrug i husholdningen, udvider vareområdet, må der komme en anden udvikling af prisbevægelsen frem, og det må komme til udtryk i detailpristallet. Her er man altså kommet til det resultat, at der ingen forskel er.

Jeg finder det også unødvendigt her at påpege det urimelige i, at man er gået over til at beregne udgifterne på grundlag af et indtægtsbeløb på omkring 10 000 kr. årlig. Det er en altfor urimelig stigning, man her har noteret, en stigning fra 5 400 kr. Jeg har tidligere kritiseret, at grundlaget fra 1942 var forkert, bl. a. fordi man regnede med et for lavt årligt indkomstbeløb. Den kritik, jeg har fremsat, fastholder jeg, men der lå ikke i den kritik ønsket om at gå så højt op i indtægt som muligt, men der lå et ønske om at gå ud